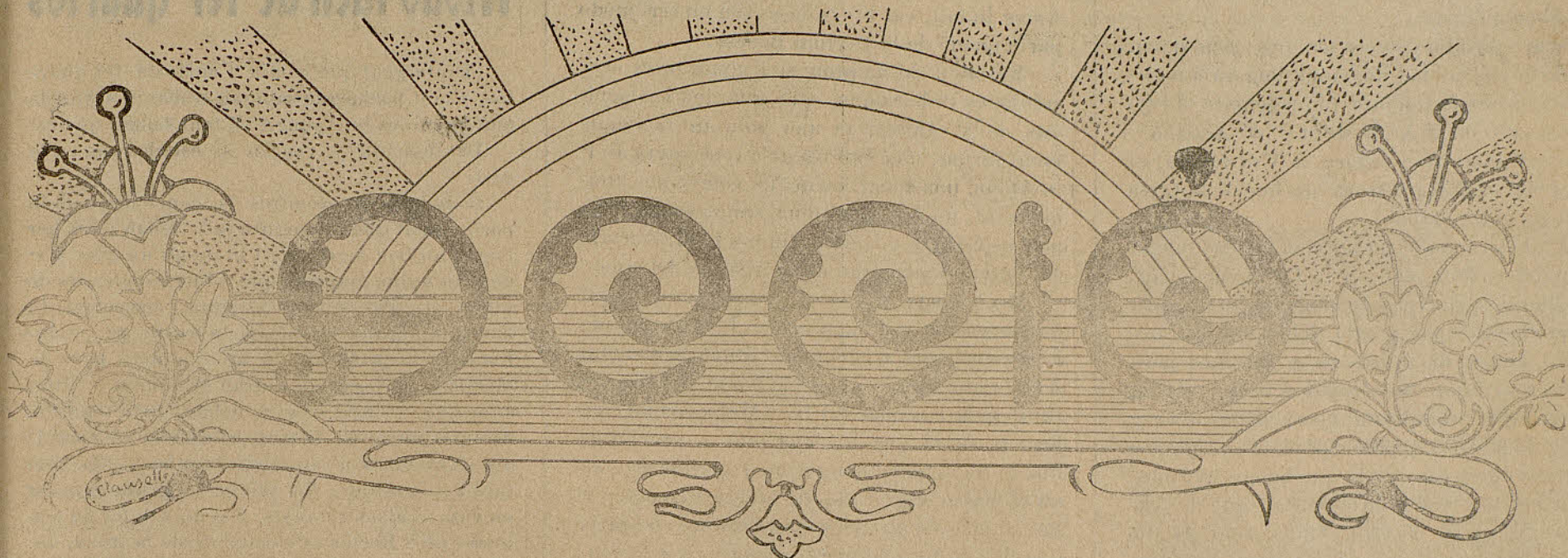




PERIÒDICH QUINZENAL
PORTAVEU DE LA "ASSOCIACIO CATOLICA"

Restablir totes les coses en Cristó.

La acció es la necessitat suprema dels temps presents.

1.^a Encíclica de S. S. Pío X.

Els treballs se publiquen baix l'exclusiva res-
ponsabilitat de llurs autors.
NO S' TORNAN ELS ORIGINALS.

Redacció y Administració
CARRER DELS FERRERS, NÚMERO 38.

Preus de subscripció
SOCIS. . . Trimestre 0'50 Ptes.
NO SOCIS. . . » 0'75 »

EMPORI MUSICAL DE A. BADÍA

Cort. 31 y Concellers, 10.--VILAFRANCA DEL PENADES.

ACREDITAT E IMPORTANT ESTABLIMENT DE MÚSICA

Dipòsit dels celebres pianos **Ortiz y Cussó**

Aquesta Casa ofereix 500 pessetes al qui presenti pianos de construcció Espanyola millors que aquesta marca.

MÚSICA **Pianos casi nous** **ACCESSORIS**
grans existències DE OCASIÓ Y LLOGUER gran varietat

Únic establiment en aquesta comarca que té crèdit obert en les importants cases editorials DENI (S. en C.) y DOTESIO (S. C.)

ESPECIALITAT DE LA CASA-AFINACIONS Y REPARACIONS

Taller especial únic en la comarca.

La casa garanteix tots sos treballs.

El Lujo

Varias disputas se han suscitado entre los escritores, sobre si el «lujo» es ventajoso ó perjudicial á la prosperidad de los pueblos; si debe fomentarse ó reprimirse; si las leyes acerca del lujo son útiles ó peligrosas á las Naciones. No pretendo discutir esta cuestión políticamente; pero si que por poco que se ahonde en el estudio de la historia, se convencerá cualquiera, de que es una plaga social y ella fué la que destruyó las antiguas monarquías y por dicha causa acabó el imperio de los asirios, persas y romanos.

Es axioma admitido por todos, que una misma causa, produce siempre los mismos efectos. Es inútil pues argumentar si el lujo es conforme ó contrario al espíritu cristiano, desde el momento que el Evangelio nos predica la mortificación, el amor á la Cruz, á los

trabajos y á la abnegación de nosotros mismos y nos dice que son virtudes necesarias para la salvación; y en su consecuencia, no es posible que pueda aprobar el lujo. Jesucristo condena este vicio con sus lecciones y ejemplos, naciendo en un humilde establo, viviendo modestamente, subviniendo á las necesidades de la vida con el producto del taller de Nazareth y todo esto lo sella en infamante patíbulo, porque es el Maestro de la humildad: «Aprended de mí, que soy manso y humilde de corazón y así lograreis paz y tranquilidad para vuestras almas».

De aquí que San Pablo—Epist. 2.^a á los de Corint. VIII, 14—dice: «Supla vuestra abundancia la indigencia de los otros para establecer la igualdad», por aquello que de las necesidades ficticias, crecen con la abundancia y nada sobra para los pobres, porque no recuerdan las máximas cristianas.

Los santos P.P. nada rebajaron de la seve-

ridad de las máximas del Evangelio condenando el «lujo».

Desde luego, que al hablar del lujo, no nos referimos á los trajes poco menos que indecentes que las mujeres faltas de sentimientos religiosos y no muy sobradas de decoro, lucen por plazas y paseos. Si de estas se tratara, les recordáramos que Felipe el ateniense condenaba á una multa de mil dracmas, (unas 375 libras) á la mujer que se atrevía á presentarse en público con inmodestia. Había jueces nombrados para vigilar sobre este particular, los caales, á fin de confundir mas á las infractoras, fijaban la sentencia en un árbol del lugar mas concurrido de la ciudad. Esto mismo se observaba en Lacedemonia.

«Cuando llega á ser excesivo el lujo de una nación, dice un ilustrado escritor, no se puede soportar la moral cristiana y se cae en el epiteísmo especulativo y práctico para justificar el exceso de sensualidad, pero el defecto

està entonces en las costumbres publicas y no en el Evangelio».

Estas consideraciones se nos ocurrieron cuando la casualidad hizo que llegara a nuestras manos un documento que referente al lujo encontramos en el Arch. de la C. de Aragón y que precisamente se refiere a Villafranca, el que publicaré íntegro si es un hecho la tarea que llevo entre manos.

El lujo ha tenido en Cataluña hondas raíces, según refiere Balaguer—Hist. Cat. tomo 5 pág. 364—«Por los principios económicos que regían en aquellos tiempos (Siglo XIV) se creía necesario dictar disposiciones y órdenes para contener el lujo. No dejaba de estar esto en contradicción manifiesta con la ostentación y pompa de la corte, particularmente en aquellas fastuosas coronaciones de que hemos hablado, las cuales mas tenían de «oriental» que de «catalana». El rey D. Martín, «informado de que algunas personas de uno y otro sexo llevaban trajes rozagantes vanidosos, pomposos y demasiado magníficos, lo cual las induce a pecar y las obliga a hacer gastos excesivos», prohibió que en adelante las ropas que se llevasen pudiesen pasar de los talones, bajo pena de diez sueldos de multa por cada día de contravención, incurriendo en la misma pena el sastre que hubiese hecho la ropa contraria a la ordenanza».

El mal no se cortaría de raíz, por cuanto el rey D. Alfonso IV tuvo que dar luego otra pragmática prohibiendo el lujo.

Se conoce que Villafranca no quedaria rezagada en este particular. El día 19 de las Kalendaras de Septiembre de 1333 a petición del Ayuntamiento de Villafranca, el rey Don Alfonso IV hace extensiva a esta población la pragmática en la que prohibía en Barcelona, que tanto hombres como mujeres, llevaran en sus trajes «adornos de oro» ó de «plata, piedras preciosas y perlas, ni trajes mas largos que los usuales», lo que prueba que el lujo sería desdido, cuando hace tal petición el Municipio.

No obstante, encontramos una excepción. A 15 de las Kalendaras de Mayo de 1334 se dispuso de esta prohibición a la esposa de Terrerón de Lillet, a ruego del consejero Ferrer de Lillet Baile general de Cataluña y este comunica la tal dispensa al Veguer y Baile de Villafranca.

Qué diría hoy el piadoso Monarca, si viera a nuestras «elegantísimas... adornadas...» con los vestidos confeccionados según figurín de la moda tan ridícula que hoy impera?

De seguro, que a mas de imponerles triplicada multa, proscrubía tal moda en bien de la estética, del buen gusto y sobre todo de la moral cristiana, de la que a buen seguro se alegrarían los papás y maridos... por aquello de la factura...

AGUSTÍN COY, Pbro.

“Eliga del Bon Mot”

Sigueu lliures

L' Iván Mujik veu en l' «Home» un esclat de bellesa y harmonia; sos peus petxen la terra dominantia; está altívimament dret volguent enlayrarse per l' ampliador de sos ideals; te 'l front ergit y 'ls ulls fets en el cel de sos pensaments y dels amors sublins: es l' esbelta agulla que pulerament remata 'l bell edifici de la gestió mundial.

L' Amor es un bé que arreu se difundeix freturosament, pro inuit belleses; la creació del

home sols pot atribuirse a un acte difussiu del Amor Infinit, car les belleses son en cert modo participació de la Divinal Bellesa.

Mes no n' hi ha prou: si l' exterior es bell, sublim es l' harmonia que guarden les facultats de s' ànima: te una voluntat racionalment ferma, una inteligencia que lluyta ab l' invisible, una imaginació que voleja per l' immensitat, un cor que nina amors suaus... Te part espiritual, concient, lliure y la «Llibertat» es l' atribut mes gran de la realesa del home.

Mes l' home es de si comunicatiu, social per necessitat y d' aquí prové l' existencia de la societat; mes si l' home es lliure, la societat será també lliure, sempre la suma es de la naturalesa de lo sumat. Y l' Iván Mujik roman capficat al veure que homens que 's preuen de lliures renequen y malparlen y que escusantse ab el blassó sagrat de la llibertat cometen a llur ampar els atropells més dèspotes contraris a la llei de la tolerancia colectiva y a la conciencia lliure del individu.

L' Iván Mujik es l' home civil que, amant la llibertat de sa conciencia, se dirigeix als ciutadans lliures fentlosi veure l' greu detriment sofer per la conciencia colectiva. El renegar may pot procedir d' un home que 's preui de lliure, la llibertat es amor y 'l renegar es odi, será a lo més d' aquesta materialitat de la llibertat que 's confón moltes vegades ab l' instint de la bestia humana mes may será fill de l' espiritualitat de lo lliure que es lo que constitueix el civisme, l' imperi de l' amor. Es massa enlayrat el mantell de la llibertat car vingui a cobitjar baxeses.

La llibertat consisteix a mes de tota immunitat de coacció antecedentment intrínseca, en la de tota coacció extrínseca formal y material, axó es el respecte reciproch. Els boigs no son lliures car la malaltia del enteniment llur coacciona sa voluntat, obren necessàriament, may per l' arbitrarisme de son albir, pateixen calque coacció interna; lo meteix succeix als malparlats que obren habitualment, el renech a forsa de repetirlo se 'ls emmotlla a la cavitat de llur boca que no's descloua no esser per verbotejar indecorositat. ¡Y aquets esclaus vensuts s' anomenan lliures!... La llibertat contrau sos oïdos per no sentir son nom pendent de llavis tant barroers.

El renegayre no pot evocar el nom de «Llibertat» car aquesta may ha consistit en la facultat de fer lo que 's vulgui mal sia en detriment de tercer; car si tots els homens dexessen arrossegar per la lògica fatal d' aquest principi, se desenfrenarien les passions mes baixes donant satisfacció als llurs apetits bestials y allavors la desassociació s' imposaria forsosament dispersantse 'ls homes per les selves per a conviure ab les feres.

La llibertat individual absoluta no pot subsistir practicament; la llibertat d' un restringeix la llibertat d' altre y essent tots propietaris de nostres conviccions tenim la llibertat limitada per la llibertat dels demés, per lo tant el renegar es un acte d' intolerancia que viola la llibertat sagrada del sentiment creient, y 'l que envadeix el terror inalienable del individu es un dèspota indigne de conviure en l' espiritualitat colectiva.

IVÁN MUJIK.

La religió es l' aroma que impedeix la corrupció de la ciencia.—Bacon.

La instrucció popular ha d' ésser cristiana. La instrucció difundeix l' error o la veritat, la verdadera llum o la falsa... Hi ha persones molt instruídes y molt immorals.—Consín.

Modo facil de fer quartos

¡Tanta gent que ruinia 'l modo de fer quartos, y tant poch que sápigau trobar el secret de omplirsen les butxaques! ¡Y tant senzill que es!

Déxime dir y veurán si estich o no en lo cert.

Comensin per vendres la conciencia: ab lo poch o molt que 'n treguin ja 'n tenen prou per llogar un bon local ahont hi posan un cine, y s' abonan a una empresa que ofereix pelicoles de tots colors. Per fer mes atractiu l' espectacle hi barrejan alguna sarsueleta de les del género infim o de la *palacada*, y ab una mica mica de táctica que tinguin ja veurán ab quanta facilitat s' omple 'l local... y 'l calaix de la taquilla. Aquexa mica de táctica consisteix en amantots els qualros ab un xich de salsa verda, com mes verda millor. Va també de primera posar en ridicul als ensotanats, y si un sab fer de manera que 'l Rector se'n ocupi desde la trona, oh, aleshores l' éxit es segur, y encara que les sessions fossin continues sempre tindrian *lleno*.

¿Qué hi fa que ab aquexos espectacles el poble s' envileixi, se corrompin les costums y 's perdi el temor de Deu? Hem quedat en que primer havíam de comensar per vendrens la conciencia, y pel qui no te conciencia tot axó son escrúpols de sagristia. ¿Qué hi fa també que ab aquexos espectacles s' entrogxin les noyes joves y se les hi esquexi 'l vel de la ignocencia? Ja ho anirán perdent de mica en mica y la que avuy, temerosa, baixa la vista, demà será la que aplaudirà ab mes descaro. Despres de tot, estem en un temps que s' ha fet de moda la indecencia y ab les idees de *verdadera llibertat* que corren no hi son per demes aquexes escoles ahont s' hi ensenyi tot: axís la esposa que no està contenta del seu espós en elles hi aprendrà 'l modo de venjarsen; la donzella ja sabrà com ferho per que 'ls pares li donguin el sí; la quitxalla aprendrà el modo de burlarse dels superiors; fugirà del poble 'l respecte a la religió, y 'ls pares tindrán la ditxa de veure que 'ls seus fills puján ab una vivesa tal que ab poch temps ja no 'ls queda res per aprendre.

De lo qual ne resultan una pila de ventatges, perque 'l poble s' instrueix, s' aprenen frases, gestos y cansons de molta *sombra*, se passen ratos molt divertits, s' apren lo que es art verdader, y com que la entrada es módica encara que vinguin pedregadas se pot suportar la asistencia cada festa de tota la familia, y axís queda assegurat el *lleno* de butxaca que és lo que volíam demostrar. Axó sí, han de tenir la táctica que deyam al principi, del contrari s' estrellarán, puig tant l' una cosa com l' altra es un fet que ho ensenya la experiencia.

¡Quín compte haurán de donar a Deu certs empresaris, tant si hi creuen com si no!

JANET.

CERTAMEN LITERARI-AGRÍCOL

ORGANISAT

Per l'Ateneu de S. Sadurní d'Anoya

CARTELL

I.—Flor natural a la millor poesia de tema lliure. L' autor premiat deurà elegir Regina de la Festa segons costum y ús.

II.—Premi de l' Excm. Diputació de Barcelona, al millor treball literari de costums rurals.

III.—El magnífich Ajuntament de la Vila ofereix una onsa d' or a la millor memoria que desenvolli la manera de que ab elements propis les poblacions rurals puguin organisar y sos-

tenir ensenyances agrícoles especials, profitoses y econòmiques.

IV.—La Junta Directiva de l'Ateneu ofereix 100 pessetes a la millor biografia del fill de la Vila, Don March Mir y Capella, agricultor.

V.—La Cambra agrícola del Noya ofereix una màquina de sulfatar «sistema Madonna», al pagès de la Conca que en menys extensió de vinya hagi obtingut major rendiment y elaboració mes perfecta.

VI.—El Centre Català ofereix un objecte d'art a la poesia que canti millor la Patria.

VII.—El Diputat a Corts pel Districte, D. Joseph Zulueta y Gomis, ofereix un objecte d'art al millor treball sobre una beguda a base de most que resulti higiènica y econòmica.

VIII.—D. Frederich Rahola, Diputat a Corts pel Districte d'Igualada, ofereix una branca de coral del Cap de Creus ab pen de plata, al millor y mes breu resum dels concells que dona Columeta en ses obres, als viuyaters y vinaters que puguin ésser encare d'utilitat.

IX.—Don Pere G. Maristany, president de la Cambra de Comers de Barcelona, ofereix 150 pessetes al tema: Estudi comparatiu entre el xarel·lo y la parellada (ceps y vins).

X.—Don Joan M.^a Fargas y Frigola, ex-diputat a Corts pel Districte, ofereix un objecte d'art al millor treball literari de tema lliure.

XI.—Don Salvador Rovira de Casa Mota ofereix 100 pessetes a la memoria breu y concisa d'autor fill de la comarca, que exposi la manera mes perfecta d'elaborar els vins verges del Penadés y les bones condicions que reuneix en els vins negres d'aquesta comarca pera l'embotellat.

XII.—El Gremi de Boters de la Vila ofereix una artistica escribania a la memoria que millor desenrotlli el tema: Ventatjes dels recipients vinaris de fusta pera la mellora y envel·liment dels vins.

XIII.—La penya de joves del Ateneu ofereix 50 pessetes al millor treball en prosa de tema lliure.

Totes les composicions han d'ésser en català y enviades al Secretari del Jurat, Plassa Nova, Sant Sadurn d'Anoya, abans del 24 d'Agost prop-vinent, en la forma de costum.

La repartició de premis tindrà lloch el dia 8 del próxim Setembre, a les quatre de la tarda.

Llegiu l'últim anunci de la quarta plana.

NOVES

Fem avinent als nostres amichs y a quants desitjin suscriure a la publicació «Vilafranca del Panadés—su—Historia y Monumentos»—que intenta publicà Mossén Agustí Coy, dextin lo butlletí o avís en aquesta redacció o al autor, Vall del Castell, 2, a fi de completà la llista antes de fi de mes.

Si's reuneix prous subscriptors, sortirà lo primer quadern lo dia 15 Agost. Lo llibre contara de 400 a 500 pàgines a lo mes. Creyém inútil dir que 'ns alegrem que prosperi tant lloable iniciativa y no quedi malograda per falta de apoyo per la nostra benvolguda Vila.

Nostre benvolgut amich Mossén Antoni Massanell Vicari de la SSma. Trinitat ha tingut el sentiment de perdre a son estimat pare: l'acompanyament en son dolor desitjanthi cristiana resignació.

El diumenge dia 18 de Juliol se comensaren la tanda de conferencies pels elements de Congregació Mariana de l'ASSOCIACIÓ CATÓLICA.

La primera la donà el Congregant Joseph Soler, baix el tema «Materialisme», parantse ab especialitat en les modernes teoríes evolucionistes.

El Congregant Pau Serdá y Juvé donà la segona conferencia el dia 25 de Juliol, demostrant el grau de progrés a que s'ha arribat en els aparells científics, tema de la seva disertació, explicant ab riquesa de detalls l'instrument d'última invenció «Telequino».

Per aquesta tarda està anunciada la conferencia que donarà el Congregant Carles Parés Baltacela.

La Junta de les Escoles gratuïtes para obrers sostingudes per la nostra ASSOCIACIÓ, se reuní diumenge, dia 18 del passat mes de Juliol, per tractar dels preliminars para la apertura de les metexes; acordantse que l'1^{er} d'Octubre próxim s'obririen les classes elemental, superior y de dibuix.

A causa de no poder arribar a son destino per interrupció de la línia del ferrocarril, el dijous passat foren venuts a pública subasta un gran número de coves de fruyta; no pogué ferse lo meteix ab dos vagons de pesca per l'estat de descomposició en que 's trobava, per lo que 's disposá fos colgada en una rasa.

El dia 21 d'aquest mes, surtí d'aquesta Vila el distingit 1.^{er} Tinent de Caballeria y soci d'aquesta Associació, Don Miquel Aracil, ab destí al esquadró del regiment aquí destacat que dies passats s'embarcà cap a Melilla.

Ab la precipitació en que va rebre l'ordre de partida, no li fou possible el despedirse de tots sos amichs per quin motiu ens encarregá que desde aquestes columnes ho fem en son nom.

Al cumplir axis la seva comanda, fem vots perque la sort l'acompanyi y que aviat poguem disfrutar novament de sa companyia.

Una operació ventajosa

Estalviar Ptes. 515'45 al any, es pera moltes persones cosa fácil.

¿Peró, en qué invertirà aquesta suma tant mínima?

El Banch Vitalici d'Espanya ofereix l'empleu ventatjós de dita quantitat.

Una persona de 30 anys ab les Ptes. 515'45 de prima anyal subscriu un segur combinat de 20 anys per un capital de Ptes. 10,000.

En cas de morir després del pago de la primera prima, la Companyia satisfà immediatament als seus hereus la quantitat de Ptes. 10,000.

Si viu a la expiració del contracte, es a dir, als 20 anys, podrà escullir una de les indicacions següents:

1.^a Rescindir el contracte y cobrar en metatlích. Ptes. 11,478

2.^a Quedar assegurat per 10,000 Ptes. pagaderes a la seva mort, sense tenir que satisfer més primes y cobrar immediatament en efectiu la suma de Ptes. 6,581.

3.^a Quedar assegurat per 10,000 Ptes. pagaderes a la seva mort, sense tenir que satisfer més primes y rebre fins a sa mort una renda de Ptes. 500.

4.^a Renunciar a la renda y percebre pólisa, pagadera a seva mort, de Ptes. 21,423.

En el segur combinat, le import, de les lliacions sou garantides en el contracte.

Pera informes dirigirse al Delegat del Banch Vitalici d'Espanya, a Vilafranca, Rambla de Nostra Senyora, 31, magatzém de ciments «FREIXA».

BANYS DE MAR SITGES

La millor platja pera banyarse; lliure d'accidents per sa poca fondaria y fina arena; neta de pedres.

Hi han cases moblades per llogar per llarga o curta temporada.

Informes: B. Carbonell y Batlle, Parellades, 5
SITGES.

IMP. ESTEVA.—VILAFRANCA.

DIPOSIT DE CEMENTS "FREIXA"

Porlant - Grapier - Cals hidràulica - Rápít - Lent - Roquefort

Delegació del Banch Vitalici d'Espanya

PERA

Vilafranca, Vilanova, Sant Feliu de Llobregat i Igualada

Segurs de vida ☉ Rentes vitalicies

Joseph M.^a Feliu

Rambla de Nostra Senyora, 31

VILAFRANCA.

Mobles Mercader

Construcció y reparació de mobles

DE TOTES CLASSES

Exposició permanent d' habitacions completes

Ferrers, 10. General Prim, 13-20.—VILAFRANCA.

La Montañesa

Tienda de Comestibles de Isidoro Almira

Calle de San Juan, 6.—VILAFRANCA.

En este establecimiento encontrarán toda clase de artículos concernientes al ramo, así como CHAMPAGNE, VINOS GENEROSOS, y el sin rival vino Jerez SAN FELIPE y los especiales CARQUINOLIS de la Espluga de Francolí.

Aqua de San Hilario se recibe semanalmente.



FUNERARIA MODELO de Joseph Trius (a) Corné

Carrer de Sta. Maria, 8.—Vilafranca.

Aquesta casa, montada ab tots els adelantos moderns, participa al públich, que en ella hi trobarán baguls de totes classes desde al mes senzill al de mes gran luxu, tots a preus reduhidi-ssims, poguent assegurar que hi trobarán una rebaixa d' un 25 per 100 als demés establiments d' aquest article.

Ab corones hi trobarán una gran varietat.

No vos fieheu de ningú, ab cas de necessitat, pregunteu preus y classes, hi trobareu la gran rebaixa anunciada.

Estorería y Espartería

DE

ENRICH MIRET

Colocació rápida y barata

de ALFOMBRAS

Santa Magdalena, 2 y Arrabal de la Font, 1

Vilafranca del Penadés.

Francisco de P. Bové

CASA

DE MÚSICA

Parellada, 23.—VILAFRANCA.

Pianos Chassaigne Frères

Els millors del mon.

Els que pagantse número por número mes cars que qualsevol altra marca Espanyola, son els que millors beneficis donan al comprador.

La casa que te més distincions honorífiques veritat.

Unich taller de reparacions que ho fa be en tota aquesta comarca

Manel Alayo

PINTOR Y DECORADOR

Decorador d' obres, tendes, fatxadades y mobles
ab esmalt y ab daurats

Carruatjes, Rétoles y Plagues de cristall

ab lletres cóncaves y de totes classes

Gran assortit de papers de país y extrangers

OBJECTES ARTISTICHES Y DE FANTASIA

Rambla de San Francisco, 28.—VILAFRANCA.

Pares! Pares! Pares!

Si voleu que 'ls vostres fills se tornin «curts de vista» y patexin de «mal de nervis», feu que freqüentin els «Cinematógrafos».

Si voleu que 'ls vostres fills siguin «víctimes» de pas-sions que rebaxan, dexeu que vagin als «cines» ahont s' hi fan pelícoles y atraccions indecentes.

¡Per pochi céntims se corrompen les costums!